

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Szerző: .....

Cím: *Budapest a pengő jegyében*

Idő

"1927"

Forrás: .....

Nemzeti Újság

Személy

Bp
(Hely)

1927. 5. 12.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Budapest a pengő jegyében

Mit látott meg egy francia riporter Budapesten

A Candide párisi irodalmi bulvárlap, amely azonban egy oldalát mindig a nagystilű riportáznak szenteli. Fűrge és élesszemű riportereit mindig arra a helyre küldi, amely a világedklődés középpontjában áll. Most, amikor már látják, hogy az a helyzet, amelyet a világháboru után az elhibázott békeszerződésekkel teremtettek, teljesen tarthatatlan, nincs érdekesebb és megfigyelésre méltóbb pontja a világnak, mint Közép-Európa, ahol az új politikai földrajz egészen új viszonyokat is teremtett. A Candide riporterei tehát Közép-Európa nagy városait járják most és így jutottak el Budapestre is.

A francia riporternek, aki terjedelmes cikkben számolt be Budapesten szerzett tapasztalatairól, akit az összekötő vasúti hídról vetett futópillantás alapján mindjárt egészen megígézett Budapest káprázatos szépségű fekvése, mégis csak a pengő imponált legjobban a magyar fővárosban. A pengő, az új magyar pénzegység, amely négy és fél francia frankot ér és amely a riporter szerint szilárd, kissé arrogáns, sőt méltóságteljes, olyan komoly valami, ami előtt a szkeptikus szellemű francia is leveszi a kalapját. De a büszke és határozottan szilárd értéket reprezentáló pengő mellett mindjárt meglátta a drágaságot is. Egyszeri, igen szerény étkezés 20–22 frankba kerül Budapesten, egy komplett öltözet 1200–1300 frankba. Egy szerény, háromszobás lakás konyhával

10–15.000 frank negyedek szerint. Egy autót körülbelül olyan távolságra, mint a Gare de Lestől a Boulevard Saint Michelig, legalább 15 frankba kerül. A francia kezdett megint visszamelegedni a jó pengőtől a rossz francia frankhoz.

A Duna-korzó és a pesti nők

Aztán a Duna-korzóra sétált ki a francia riporter, és természetesen meglátta a pesti nőt. És természetesen el volt ragadtatva tőle.

„Micsoda elegancia. — kiált fel cikkében. — Űde, világos és lenge toalették fátyolból és crêpe de Chineből. Ragyogó selyemharisnyák és minden cipő valóságos fantasztikus remeke a cipészetnek!” Információkat is kért a pesti nőről és megállapította, hogy a pesti nő rajong a toalettért. Nincs számára lényegesebb dolog, mint hogy elegánsan jelenjen meg. Nemcsak a korzón, hanem a város különböző pontjain is hasonló eleganciával és öltözködési esinnel találkozott. Az a vélemény alakult ki benne, hogy a pesti nő csupa sikk. Informátorai még azt is elmondták, hogy a pesti nő nem szereti az otthonát. A legszerényebb háztartásokban is van egy mindenestől cseléd, az végzi el a házidolgot, míg az asszony a korzóra jár, a Margit-szigeten sétál, vagy valamelyik elegáns kávéházban ül, esetleg egyedül, esetleg barátnői társaságában. „A pesti nő. — ez ismét a francia riporter megállapítása — nem

dolgozik, vagy csak nagyon keveset és Budapest ebben a tekintetben tipikusan keleti város.

A pesti nőnek minden a toalett. Arra a föld alól is ki kell kaparnia a férjnek a pénzt. Erre kell a sok pengő. És ha nincs? Erre az esetre ott a riporter megállapítása, hogy *Budapest a kevés pengő és a sok öngyilkosság városa.*

Nem tudjuk, kitől szerezte a Candide riportere értesüléseit, egy azonban bizonyos, hogy ezek a megállapításai mindenben nem általánosíthatók. Különösen az a megjegyzése, amely Budapest női életének keleti jellegére vonatkozik, egyáltalában nem helytálló, legfeljebb a város lakosságának arra a részére, mely külső megjelenésében is tipikus keleti vonásokat mutat.

Buda, Pest fürdővárosa

Arra is hamarosan rájött a riporter, amit különben a legtöbb budapesti ember is tud, hogy Buda egészen más, mint Pest. Buda a régi és egyszerű házak városa, amely a hegyoldalokról merengőn szemléli, hogy nő a lábánál, a sikon, egy modern, nagy város: Pest, amelyet sohasem tudott egészen megérteni, amelyet szívesen átengedett a maga örömeinek és nyugtalanul zibongó életének. Buda békés utcái csendesen vonulnak a királyi palota és a koronázási templom alatt. Lakosságának karaktere is egészen más: régi, törzsköcs családok, előkelő tisztviselők, magasrangú tisztek laknak itt. Azért Buda is meglehetősen eltérő elhelyezkedett, külvárosai messze elnyulnak kétoldalt a Dunaparton, de a légköre nyugodt maradt s az élet itt sokkal bensőségesebb. Sokban hasonlít a Duna jobbpartja a Szajna balpartjához, ezt is a francia riporter állapítja meg.

Természetesen nem kerül el figyelmét Budán a Gellért-fürdő és a Gellért-szálló sem, amely igazán a legnagyobbstíliú európai hotel. El van ragadva a budai fürdőtől, tudja, hogy mennyire büszkék a budapestiek a radioaktív, kénes és meleg forrásaikra, melyek oly bőségesen buzognak fel a Duna jobbpartján. Ezeknek a forrásoknak köszönheti majd Budapest, ha egykor világhírű fürdőváros lesz belőle, amin a budapestiek most a legnagyobb áldozatkészséggel fáradoznak. Ott van különben a Margit-sziget is, amelyet szintén meglátogatott a cikkíró. A szigetnek is megvannak a vízelőfűdői s a gyönyörű napsütése.

A színházak és a kabaré, melyet nem látott meg a francia riporter

Egy rövid pillantást vet azután a Candide tudósítója a magyar sportéletre s a francia futballistákat ért súlyos vereség hatása alatt nem sokat beszél róla. Ellenben rögtön áttér a színházakra. Sok ujat természetesen nem igen mondhat róluk. Megállapítja, hogy két operánk van, amelyek közül azonban egyik sem fogható a bécsi operához, amely szerinte az első ma Európában. A Nemzeti Színháznak a Molière-ciklusért adozik elismeréssel. Ugy találja, hogy az operett terén határozott nemzeti karaktert őriztünk meg. Ezt, sajnos, mi nem érezzük ilyen határozottan. Az iránt is érdeklődött a riporter, van-e nálunk szatirikus kabaré. Azt a választ kapta, hogy nincs. Ezt a hiányt azzal magyarázza, hogy Magyarországon, ahol még bizonyos mértékig mindig diktatura van, nem lehet szabadon kritikát gyakorolni, főleg politikai téren. Meg kell állapítanunk azonban, hogy a cikkíró, aki különben tele van szemmel látható jóindulattal, ismét rossz informátorhoz fordult. Budapesten igenis van, és mindig volt szatirikus kabaré, s hogy a szatirikus kabarék még politikai kritikát is szabadon gyakorolhatnak, arránézve legjellemzőbb, hogy egyik ilyen kabaréban hónapokon keresztül volt műsoron egy kis tréfa, melynek középpontjában maga Bethlen István gróf miniszterelnök állott, akit a színész elég élethű maszkban vitt színpadra. A miniszterelnök maga is megnézte ezt a darabot, igen jól mulatott rajta s a kabaré is heteken át műsorán tartotta.

Mit keres és mit nem talál a külföldi Budapesten

Ezután nagyon érdekes sorok következnek a riporter budapesti naplójában.

„Mindenütt kerestem — írja a Candide tudósítója — a magyar fascizmust, a katonák arrogáns viselkedését és az egyenruhák tüntető mutogatását, de sehol sem találtam. Pedig Párisban biztosítottak róla, hogy lépten-nyomon ebbe fogok ütközni Budapesten. Most egész zavarban vagyok. A legrikkábban találkoztam katonákkal s azok mindig a legdíszkrebben viselkedtek, akár az utcán, akár a parlamentben. A parlamentben láttam Bethlen István grófot is, amint gyorsan elsuhant egy folyosón, harsona, dobszó és fényes kíséret nélkül. Láttam egy padon üldögélve is, kissé fáradtan, kissé szórakozottan, a türelmes nagyur fölényes mosolyával. A szarvasbőrkeztű rajta volt, ezt, úgy látszik, sohasem teszi le, hogy abba rejtse vaskezeit, amit igazán nem lehet tőle elvitatni.

Ezután még néhány elragadtatott szó következik a magyar vendégszeretetről, amely azt a benyomást kelti a cikkíróban, hogy a magyarság ebben a pezsgőéletű, nyugtalan, roppant városban is megmaradt a vendéglátó tradícióihoz ragaszkodó nomád törzsnek s megőrizte szíve minden egyszerű nemességét.

Utolsó pillantása az éjjeli Duna feledhetetlen panorámájának szól. Itt elgondolkozik. Es az az érzése, hogy ezt a várost és ezt a népet jobban meg kellene ismerni a nyugatnak, többször el kellene ide jönni s látni kellene és ha lehet, megérteni ezt az országot és ezt a nemzetet. Megértés kellene, mert a megértés azoknak az embereknek az erénye, akik fel akarnak emelkedni a világegyetemben. De nagyon ritka erény! . . .

kkkk

(Oldal

Kő

